

זינוק של אלפי אחוזים בסירובים לבקשות תושבי עזה להיתרי יציאה בנימוק של "קרבה משפחתית לחמאס"

- בכל 2017 סורבו 21 בקשות בטענה של קרבת המשפחה, בעוד שברבעון הראשון של 2018 סורבו למעלה מ-800 בקשות בנימוק זה
- למעגל המסורבים נכנסו לאחרונה גם חולות סרטן

החמרה במדיניות מתן היתרי היציאה של ישראל לתושבי רצועת עזה, נוספת ל**שפל** במספר אישורי היתרי יציאה לחולים מהרצועה **בשנת 2017**. ארגון גישה חושף לראשונה נתונים שהתקבלו בתשובה לבקשה על פי חוק חופש המידע, על פיהם ברבעון הראשון של 2018 סורבו 833 בקשות להיתרי יציאה מהרצועה מהטעם של "קרבה משפחתית מדרגה ראשונה לפעיל חמאס", לעומת 21 סירובים על בסיס טענה זאת במהלך כל שנת 2017. לפי הארגונים רופאים לזכויות אדם ואל-מיזאן, בחודש יוני החלו מגיעים סירובים על פי קריטריון זה, של קרבת המשפחה לפעיל חמאס, גם לבקשות יציאה של שלושה עשר חולים שאין להם טיפול ראוי ברצועה. בין פניות אלה, גם חולות סרטן.

ההחמרה הניכרת היא ככל הנראה תוצאה של החלטת הקבינט המדיני-ביטחוני שהתקבלה ב-1 בינואר 2017 ומיושמת ביתר שאת מאז תחילת 2018. ההחלטה הורתה בזמנו על "מספר צעדים אופרטיביים שיהוו מנופי לחץ על חמאס בנושא השבת שבויים ונעדרים". אחד מאמצעי הלחץ שאושר על ידי הקבינט בהקשר זה הוא "ביטול יציאת בני משפחות אנשי חמאס מעזה לטיפול רפואיים". הנתונים שהתקבלו ב-2018 מלמדים אפוא כעת שהחלטת הקבינט יצאה לפועל ומיושמת ביתר שאת מאז תחילת השנה.

אחת מהחולות שנתקלה במדיניות החדשה היא ניבין חבוב (40), חולה בסרטן השד מפושט לעצמות, שהופנתה לטיפול ביוזם רדיו-אקטיבי בבית-החולים אוגוסטה ויקטוריה במזרח ירושלים. חבוב נכנסה לישראל בנובמבר 2015 לצורך קבלת טיפול רפואי דומה, ועברה לצורך כך בידוק בטחוני, אולם בשנה האחרונה כל בקשותיה לקבלת היתר יציאה מהרצועה נדחו על-ידי מנהלת התיאום והקישור (מת"ק) במעבר ארץ בטענה לקרבה משפחתית לאיש חמאס (מצ"ב תשובת המת"ק). חבוב משערת שקרוב משפחתה המזוהה לכאורה עם חמאס הוא אדם בן 65, אסיר ביטחוני לשעבר.

יצוין, כי לחלק מהחולות כלל אין מושג לגבי קיומו של קשר משפחתי כלשהו לאנשי חמאס. אחת הדוגמאות לכך היא אמל אבו ג'אמע (33), תושבת ח'אן יונס, הסובלת מגידול שפיר במוח מסוג מנגיומה והופנתה לניתוח כירורגי בבית החולים אלמקאד במזרח-ירושלים. בקשתה לקבלת היתר סורבה בשל קרבה משפחתית לחמאס, וזאת למרות, שלטענתה, לא ידוע לה על בני-משפחה המזוהים או פעילים בחמאס. דוגמה נוספת היא פאידה עביד (40) מדיר אלבלח, הסובלת מגידול ממאיר בשד. עביד הופנתה למזרח-ירושלים לצורך קבלת טיפול ביוזם רדיו-אקטיבי בבית החולים אוגוסטה ויקטוריה. ב-11 ביוני 2018 התקבלה תשובה מהמת"ק כי בקשתה מסורבת בשל קרבתה לאיש חמאס. עביד מכחישה כל קשר משפחתי לאנשי חמאס ואף מציינת כי בשנה האחרונה, שלושה מבני-משפחתה נכנסו לישראל לטיפול בצרכים רפואיים, ועברו לצורך כך בידוק בטחוני.

מהארגונים רופאים לזכויות אדם, אל-מיזאן וגישה נמסר: "שוב מתגלה שישראל מתייחסת לחולים הזקוקים לטיפול רפואי, כולל חולי סרטן, כבני ערובה במשחק פוליטי. השיקול המרכזי שצריך לעמוד לנגד עיני ישראל בבחינת בקשותיהם של חולים לצאת לטיפול הוא הצורך הרפואי, ולא ניצולם כמנוף לחץ על השלטון בעזה. מניעת טיפול רפואי מחולים בתירוץ של 'קרבה משפחתית לחמאס' לא רק שמנוגדת לדין הבינלאומי אלא גם בלתי מוסרית. בנוסף, זאת התנהלות שרק מחריפה את הייאוש ואת המצוקה ברצועה. על ישראל לחדול מיד מיישום החלטת הקבינט הפסולה הזו ולאפשר תנועה של חולים לצורך קבלת טיפול רפואי מציל חיים שאין בנמצא ברצועה. הפתרון למשבר בעזה אינו עוד ענישה קולקטיבית והגברת ההתעללות באוכלוסיה האזרחית, אלא התגייסות לשיקום הרצועה ופתיחת המעברים".

מסמכים מצורפים:

- [תשובת מתפ"ש](#) לבקשת חופש המידע של גישה